

Research Paper

Perception of femininity in different countries: a qualitative metasynthesis

Asie Omidvar Tehrani¹, Fariba Zarani², Shabnam Nohesara³, leili panaghi⁴, Mona Malekzadeh Moghani⁵

1. Ph.D Candidate in Clinical Psychology, Faculty of Education & Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Education & Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.
3. Associate Professor, Department of Psychiatry, School of Medicine, Iran University of Medical Science, Tehran, Iran.
4. Associate Professor, Department of Psychology, Family Research Institute, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.
5. Associate Professor, Department of Radiotherapy, School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Citation: Omidvar Tehrani A, Zarani F, Nohesara Sh, Panaghi L, Malekzadeh Moghani M. Perception of femininity in different countries: a qualitative metasynthesis. J of Psychological Science. 2021; 20(103): 1015-1038.

URL: <https://psychologicalscience.ir/article-1-1168-fa.html>

ORCID

doi [10.52547/JPS.20.103.1015](https://doi.org/10.52547/JPS.20.103.1015)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Femininity,
Perception of femininity,
Motherhood,
Culture,
Sexual agency

Background: Femininity is a complicated term because it does not define a single phenomenon. Different perceptions of femininity are very dependent on one's background and knowledge of everyday actions that the meaning of femininity understood by them. In addition, the concept of femininity is close to the concept of gender, which in all societies is one of the basic structures of human identity and experiences, and the importance and role of it varies from society to society.

Aims: Since the definition of femininity varies depending on the culture and standards of each country, examining the perception of women in different countries can clarify various aspects of femininity.

Methods: In the present study, using the qualitative metasynthetic method of Noblit and Hare (1988), qualitative studies related to the subject of research in three databases Scopus, Scencedirect and PubMed in the period 2000 to 2020 were examined. The search retrieved 377 articles and based on PRISMA method and inclusion and exclusion criteria, 19 articles selected to enter the research .

Results: Six different factors were found in the perception of femininity: sexual agency, motherhood, appearance and body, caregiver or self-care, independence and respect, and cultural factor.

Conclusion: Identifying different aspects of femininity can help researchers to explain and solve various problems and concerns of women.

Received: 28 Feb 2021

Accepted: 26 Mar 2021

Available: 23 Sep 2021

* **Corresponding Author:** Fariba Zarani, Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Education & Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

E-mail: f_zarani@sbu.ac.ir

Tel: (+98) 9123241637

2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Male/Female Dichotomy is one of the most primitive human dualities, which is based on biological differences and is related to the field of gender. What goes beyond the two concepts of female and male is the definition of femininity and masculinity. Masculinity and femininity are gender-related cultural structures that apply to both individuals and groups (Moreno-Bella, Willis & Moya, 2019).

Gender (as opposed to biologically dependent gender) is recognized as a category of femininity and masculinity that has a social structure and organizes behavior (Zajdo, 2007). Kanel has conceptualized gender as a set of social and fluid hierarchical relationships, which are used by subjects to relate to each other (Salazar, Guicolia, & Ohman, 2016). Gender in all societies is one of the basic structures that shape the identity and experiences of individuals; however, its importance and role varies from one society to another and from one culture to another. Gender is one of the first social classifications that children learn in their societies today, and therefore the knowledge of gender stereotypes is evident from early childhood. In adulthood, people identify themselves with gender stereotypes that have been internalized during childhood (Kachel, Stephens, & Needlech, 2016). These gender expectations are met through various social institutions such as the media, law and school. Gender socialization also occurs interpersonal, where family members, friends, and peers teach the child appropriate gender behavior. This process is known as the social construction of gender and gives meaning to words such as girl/boy, woman/man, and feminine/masculine (Zayn, Hindagno Sotlo, & Messner, 2011). In her research, Nichols (2019) states that for women, 'doing' gender means successfully 'doing' femininity, which means that women consider traits, dispositions and behaviors that comprise appropriate femininity.

Although the term femininity contains a set of meanings, it generally refers to traits, behaviors, interests, origins, appearances, patterns, and expectations that are associated with being a woman during the process of socialization (Shee et al., 2014).

The concept of female identity (femininity) is also derived from social interactions with others. The woman compares herself to social norms, including common gender roles (Komatsu et al., 2014). Like beauty, femininity is often in the eyes of the viewer, too (Guillen Faby and Wilt, 2019). For example, in the study conducted by Pereira et al. (2019), men find great attraction to the characteristics of women's body and their behavior such as feminine face, dancing and voice. However, in the Hardy's study (2014), there was a weak or at best moderate correlation between sound quality and femininity perception. At the same time, certain characteristics are attributed to the ideal feminine face. In a study on a Chinese population, Han et al. (2020) stated that a woman's sexual characteristics are a sign of her health and fertility benefits, which are traits preferred by men. Other studies show that health, fertility and parenting abilities indicate women's femininity (Pereira et al., 2019). Mahalik et al. (2005) define femininity as the emotional, cognitive, and behavioral subordination of women to a set of social norms that have been passed down from generation to generation through culture. Because these social norms vary among different nations, races, social classes, and ethnicities, femininity is defined differently in each social group. In the field of cognitive manufacturing, there are value-cultural systems that determine the importance and relevance or the marginality of a subject. Also, due to the dominance of patriarchal culture, femininity has received less attention among various theories. On the other hand, in the field of women's studies, as part of the humanities, less attention has been paid to the study of their tendencies, plans, experiences, and feelings. However, effective programs for their mental health cannot be developed unless they have a precise and accurate knowledge of what is in a woman's mind and psyche about her feminine parts. Femininity as a scientific concept can have different meanings with countless interpretations. But when femininity is investigated as a whole, individual statements of femininity indicate different patterns. Given that so far no research has systematically investigated the concept of femininity, this study asks: what are the components of femininity from the perspective of

women in different countries? Through answering this question, this study intends to review the different meanings of femininity in different countries and therefore to address the various parts of this broad concept from the perspective of women.

Method

In the present meta-analysis study, which was carried out systematically, Noblit and Harr's (1988) qualitative meta-ethnography approach was used in several stages. In the first stage, the title of the research, i.e. "The Perception of Femininity in Different Countries" was considered. In the second stage, only the studies qualified for entering the meta-analysis were included in the study. For this purpose, qualitative studies on the perception of femininity were searched in three databases: Scopus, Sciencedirect and PubMed, from 2000 to 2020, using a combination of the following keywords: femininity, feminine identity, being woman, perceived femininity.

At this stage, the inclusion criteria were: articles that examined femininity in women, directly measured women's experience of femininity, talked about the formation and criteria of femininity in a particular country, were published from 2000 to 2020, and were written in English. Exclusion criteria also included the articles examining femininity in various physical illnesses or specific psychological disorders, femininity in adolescents and men, femininity in literary, social, and historical works, as well as the articles whose full text was not available.

A total of 381 articles were retrieved based on the searches in the databases. After removing duplicate articles (8), 373 articles entered the initial screening. 347 articles were removed from the review process based on inclusion and exclusion criteria, and 26 ones were selected for full-text review. At this stage, 7 articles were removed from the research process because they were not in English or their full text was not available, and finally 19 articles were included in the final analysis (Figure 1).

Next, each of the selected studies was read carefully, with a focus on details in order to identify their key concepts and themes. In the fourth stage, the extracted key concepts were put together and the relationship between them was examined and considered. The

fifth stage was to compare the key concepts extracted from each study with the key concepts of other studies, and finally in the last stage, the final result of meta-analysis (i.e. the factors involved in women's perception of femininity) was presented in six different aspects.

Figure 1: the process of reviewing and selecting articles (decision tree).

Results

The information extracted from the selected articles and their findings are given in the table below. The factors discussed in these articles were classified into six main areas: sexuality, motherhood, appearance and body, caregiver or self-care, independence and respect, and cultural factor, which will be discussed below.

Table 1. Information extracted from the articles reviewed in the meta-analysis

No.	Title	Journal	Author(s)	Date	Sample characteristics	Findings
1	Femininity and sexual agency among young unmarried women in Hanoi	Culture, Health & Sexuality	Quach	2008	Qualitative research conducted in Hanoi with 13 unmarried, educated women, aged from 25 to 34 years	Women implicitly or explicitly resist the power of public discourse about femininity and sexuality. The concepts of femininity can be considered as a temporary tool for women to gain control over sexual relations. It is necessary to consider sexual agency for single and educated women
2	Performing (heterosexual) femininity: female agency and role in sexual life and contraceptive use – a qualitative study in Australia	Culture, Health & Sexuality	Kelly et al.	2016	94 interviews with women of reproductive age (16–49 years)	Women performed their femininity by focusing on enabling their male partner’s pleasure, while simultaneously ignoring their own sexual desires, wishes or interests
3	Constructions of masculinity and femininity and sexual risk negotiation practices among women in urban Ghana	Culture, Health & Sexuality	Fiaveh et al.	2014	20 stories from women (between 22 and 79) about femininity and masculinity and sexual negotiation safety	‘Proper’ masculinity was defined in terms of stereotypical reproductive norms and femininity was more uniformly characterized in terms of physical attractiveness and beauty, responsibility and reproduction.
4	The riddle of femininity: The interplay of primary femininity and the castration complex in analytic listening	Int. J. Psychanal	Fritsch et al.	2001	Two study cases of women struggling to consolidate positive feminine identifications and, to that end, working through conflicting feminine identifications and defenses against a resolution of the awareness of gender differences.	This study includes observations about ‘perverted’ fantasies in women. The tendency to prefer one situation over another distracts analytical listening.
5	Intimate Violence, Family, and Femininity: Women’s Narratives on Their Construction of Violence and Self	Violence Against Women	Mitra	2013	10 women’s narratives from counseling settings in India to comment on the cultural processes of explaining and rationalizing domestic violence that silence women	Definitions of femininity, marriage, and motherhood in India that are hinged on women’s responsibility toward holding a family together have obstructed an understanding of women’s individual rights and of violations of these rights
6	“I Have to Listen to This Old Body”: Femininity and the Aging Body	The Gerontologist	Rutagumirwa and Bailey	2017	Ten qualitative in-depth interviews and 10 focus group discussions were conducted among women aged 60 and older in Tanzania	Older women perceive their aging body as “a burden.” The conflict between their physical limitations and the desire to perform gendered tasks affect the women’s process of self-identification
7	Escaping femininity, claiming respectability: Culture, class and young women in Turkey	Women's Studies International Forum	Alemdaroğlu	2015	Four young women, who have unequal access to economic resources and different cultural meanings	These biographies demonstrate common narratives that young women employ in negotiating gender. While they commonly escape certain forms of femininity, which they frequently describe as traditional, backward, or submissive, they also employ alternative narratives such as independence, career success, moderation, chastity, and religiosity to attest self-value and respectability.

[DOI: 10.52547/JPS.20.103.1018]

[DOI: 10.52547/JPS.20.103.1015]

No.	Title	Journal	Author(s)	Date	Sample characteristics	Findings
8	"It's just part of being a woman": cervical screening, the body and femininity	Social Science & Medicine	Bush	2000	Interviews with 35 women on experiences of, and feelings about, cervical screening	Why cervical screening discourses have become important in framing femininity? The meaning and objective of mass screening programs must be brought into question Islamic feminism might sound like an oxymoron for some. However, for an increasing number of Muslim women, Islam provides a salient framework within which they struggle for gender equality. A religious identity as "Muslim" lies not necessarily in the realm of patriarchy, as assumed by many feminists, perpetuating traditional gender roles, but rather constitutes a space in which resistance against patriarchal ideas can take form.
9	Formation of alternative femininities through Islam: Feminist approaches among Muslim converts in Sweden	Women's Studies International Forum	McGinty, A. M.(2007)	2007	Feminist approaches of two Swedish female converts to Islam	The themes discussed include employment, work-family divide, marriage, sexuality and parenting practices, attitudes towards Western feminism and American sexual mores. Across these different themes, the article juxtaposes the former Soviet and Western notions of gender roles, women's place and femininity. Content analysis of responses identified 5 categories of subjective femininity conceptualizations: model minority, physical attributes, traditional femininity, subordinate roles, and modern femininity Participants assumed a range of subject positions in relation to these repertoires that suggests that Japanese society may be in a state of flux where dominant repertoires are undergoing discursive reformulation and change. Results of this study indicate that while interpretative repertoires constitute cultural 'common sense', individuals possess agency to discursively deploy, resist, and sometimes even reconstruct these discursive resources.
10	"Being a woman is different here": Changing perceptions of femininity and gender relations among former Soviet women living in Greater Boston	Women's Studies International Forum	Remennick	2007	Includes 24 in-depth interviews and observations of everyday activities and interactions between Russian immigrants, their families, friends, and the mainstream American milieu	
11	Asian American Female College Students' Subjective Femininity Conceptualizations	Journal of Multicultural Counseling and Development	Chang	2017	Exploring 184 Asian American female college students' subjective femininity conceptualizations and their associations with family conflict	
12	The discursive construction of femininities in the accounts of Japanese women	Discourse Studies	Charlebois	2010	Investigating the gendered interpretative repertoires that a group of 20 Japanese women (aged 20-60) drew on during semi-structured interview	

No.	Title	Journal	Author(s)	Date	Sample characteristics	Findings
13	Supermum, superwife, supereverything: performing femininity in the transition to motherhood	Journal of Reproductive and Infant Psychology	Choi et al.	2005	Interviews with 24 primiparous and multiparous women in Great Britain	Two higher order themes are presented: 'the realization of new motherhood' and 'coping with new motherhood'. These themes demonstrate how unprepared formotherhood the women were and how their expectations were based on various myths of motherhood. This led to feelings of inadequacy as they struggled with the myth versus reality discrepancy. However, they could not be seen to be inadequate and therefore employed greater efforts to portray themselves as supermum, superwife, supereverything and hide the opposite
14	Searching for lost femininity: Russian middle-aged women's participation in the post-Soviet consumer culture Femininity, Masculinity, and Body Image Issues among College-Age Women: An In-Depth and Written Interview Study of the Mind-Body Dichotomy Marital Status and the Influence of Emphasized Femininity on the Romantic Relationships of Tamil Single Mothers in Malaysia	Journal of Consumer Culture	Davidenko	2017	Interviews with 20 middle-aged women from Moscow	Focus on the women's concerns about failing to engage in normative practices of self-care, including anti-ageing cosmetic procedures, and hence failing to embody feminine dispositions that had value in their middle-class milieu. This helps discern the ways different markers of identity (gender, class and age) interplay
15	College-Age Women: An In-Depth and Written Interview Study of the Mind-Body Dichotomy Marital Status and the Influence of Emphasized Femininity on the Romantic Relationships of Tamil Single Mothers in Malaysia	The Qualitative Report	Leavy et al	2009	Seven in-depth interviews and 32 qualitative written interviews with college-age women	The current standard of femininity disproportionately associates women's worth with their bodies. Differing from literature that suggests femininity is associated with physicality and masculinity is not, our research suggests that masculinity is also partly associated with physicality, but in a way that is linked to power and does not reduce masculinity to only physicality
16	Reproducing, resisting and transcending discourses of femininity: a discourse analysis of women's accounts of leisure	Contemporary Perspectives in Family Research	Karupiah	2016	In-depth interviews with 30 Malaysian Tamil women	Involvement of single mothers in a romantic relationship is seen as a transgression from the notion of traditional femininity, which is a form of emphasized femininity in Tamil society. Motherhood and karpu (chastity) are seen as central to the traditional notion of femininity in Tamil society
17	Reproducing, resisting and transcending discourses of femininity: a discourse analysis of women's accounts of leisure	Qualitative Research in Sport, Exercise and Health	Lafrance	2011	Interviews with 14 women who regularly participate in leisure and self-care	Whereas hegemonic constructions of femininity typically serve to forestall women's leisure participation, participants' accounts here are shown to negotiate these social meanings by reproducing, resisting or transcending dominant discourses of femininity.

No.	Title	Journal	Author(s)	Date	Sample characteristics	Findings
18	Respectable, Disreputable, or Rightful? Young Nicaraguan Women's Discourses on Femininity, Intimate Partner Violence, and Sexual Abuse: A Grounded Theory Situational Analysis	Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma	Salazar et al.	2016	Eight focus group discussions with 59 women	The findings show a dominant discourse that portrays femininity as enacting attributes habitually bestowed to men such as independence and agency, while still upholding key patriarchal conceptions (respectability) limiting women's agency.
19	The Corporeality of Living Stressful Femininity: A Gender-Theoretical Analysis of Young Swedish Women's Stress Experiences	Young	Strömbäck et al.	2014	interviews with 25 women, aged 17–25, who experience a stressful life	The analysis suggests that their experiences of stress can be related to the renegotiation of gender constructions that have occurred within the Swedish society. The doing of normative femininity resulted in an exhausting and draining self-evaluating circle. The experiences of having a painful and collapsing body led to a sense of loss of access to and confidence in their bodies. This should be understood as a loss both of subjectivity and connectedness with the corporeality of existence

Conclusion

The present study was conducted using a systematic review method to survey the results of research on the perception of femininity in different countries between 2000 and 2020. From the findings of the researches, six factors were extracted: sexual agency, motherhood, appearance and body, independence and respect, caregiver or self-care, and cultural factor, each of which are discussed here.

Sexual Agency: Two of the studies reviewed in this paper have dealt with the concept of sexual agency in women and femininity in general. Participants in Quach's (2008) study on women in Hanoi, the capital of Vietnam, provided a definition of femininity that emphasized sexual inexperience, obedience, passivity, and low levels of desire. A 2016 study by Kelly et al. in Australia found that women exercised their femininity by focusing on enabling their male partner's pleasure, while ignoring their own sexual desires and aspirations.

The research conducted by Fiaveh et al. (2016) presents different results than previous researches and informs about sexual agency in Ghanaian women and

shows that they are discussing sexual risk. In many African contexts (e.g. Ghanaian Ashanti, Senegalese July Muslim, Ugandan Boganda, and Sentoku women in South KwaZulu-Natal), women display extensive sexual negotiation skills and are often sexually expressive.

Motherhood: Choi et al. (2005) argue that marriage and motherhood are central to femininity, and therefore they act like a source for constructing feminine identities as well as providing social and material rewards for women.

In Karupiah (2016), which examines single mothers in Tamil, they identified their responsibilities in such a way that motherhood was the most important part of their lives and involvement in a romantic relationship was a transgression from the notion of traditional femininity.

In both studies, femininity, and especially motherhood, is defined by the characteristic of devotion, self-sacrifice, needlessness, and at the same time, meeting the needs of the spouse and children. Such a woman seem to be passive in meeting her own needs.

Appearance and body: In this research review, many studies have addressed the issue of appearance and body and its relationship with femininity. These included the psychoanalytic view of the body, the standard cultural issue of young women, and the middle-aged view of their bodies.

In their paper, "The riddle of femininity: The interplay of primary femininity and the castration complex in analytic listening", Fritsch et al. employed a psychoanalytic view toward body, where penis envy and phallic desire were discussed. They stated that penis envy may be related to an attempt to merge with a pre-Oedipal mother or a desire to please an Oedipal mother.

Leavy's (2009) study of cultural issues faced by college-age women suggests that the current criterion of femininity disproportionately relates women's value to their bodies. Femininity is often associated with physical characteristics, and the "good body" is feminine. The message received from these various sources is unshakable, and young women realize that in order to be considered feminine, they must strive to achieve this cultural standard.

A study by Strömbäck et al. (2014) shows that young women investing in normative femininity, with an emphasis on perfection, progress, and accessibility, creates a grueling and eroding situation that leads to a loss of subjectivity and connectedness with the corporeality of existence.

The Bush's (2000) study of cervical screening, the body and femininity takes a different view of women's bodies and considers it to be a problematic and annoying issue. Women's fears about their bodies are significant as a dangerous place that, if left unchecked, can get out of control.

Rutagumirwa and Bailey (2017) examined the importance of the body in older women, and this study showed that older women perceive their aging body as a "burden". This way of describing the body is due to the inability of the old body to have a life similar to the sexual biographies of women. The conflict between their physical limitations and their desire to perform gendered tasks (internalized feminine habits) affects the process of self-identification.

Davidenko (2017) also focuses her research on middle-aged women and looks at the aesthetics of the middle-aged body. The women in the study saw beautification as a way to take care of themselves and maintain their own unique advantage, but many did not necessarily accept the need for radical reshaping of their bodies. As middle-aged women get older and think about their lives, they may resort to methods other than beauty care (such as psychology) to get the idea that women need to be feminine. They are constantly working on their bodies and questioning their sexual attractiveness from the masculine perspective.

Independence and Respect: Studies that have examined "femininity, respect, and independence" also point to cases in which changes in social, economic, religious, and even immigration conditions have led women to gain greater independence and respect. It also raises the issue that the violent conditions of society have reduced the respect and independence of women. These cases will be discussed in detail.

Mitra's (2013) study, which examines the impact of domestic violence on Indian women, can be seen as a loss of independence and respect for women. Because this violence is experienced in private and intimate relationships, it causes emotional isolation of women and loss of self-confidence, low self-esteem and high dependence on aggressive husbands.

But other research indicates an increasing trend in women's independence.

Remennick (2007), who studied former Soviet women living in Greater Boston, points out that while a large number of Jewish immigrant women live in the United States (compared to their counterparts in Israel and Europe) can leave employment and become full-time housewives due to the high income of their spouses, few of them choose this option. The need for work experience, self-actualization and economic independence is deeply rooted in the cultural/Russian tradition of the Soviet Union, which includes at least two generations of women.

In their study of Nicaraguan women, Salazar et al. (2016) stated that economic and social change has helped to create and promote an ideal young woman who does not accept passivity and advocates (and to

some extent seeks) independence, success and resilience of women and girls.

McGinty (2007), in his study of the formation of alternative femininities through Islam, quotes a female Muslim convert in Sweden who believes that converting to Islam creates a new sense of femininity, which is defined by integrity, chastity, and respect, without compromising one's independence and professionalism.

In 2015, Alemdaroğlu published a study titled "Escaping femininity, claiming respectability: Culture, class and young women in Turkey". The narratives of the women interviewed in this study indicate that young women actively distance themselves from other women and escape from certain forms of femininity. While young women escape certain forms of femininity, they use alternative narratives such as independence, career success, moderation, chastity, and religiosity to attest self-value and respectability.

Caregiver or self-care (responsibility for oneself and others): Research in this area has pointed out that the mental assumption of different societies is that the task of caring (oneself and others) is associated with women, which is a psychological pressure for women.

In Charlebois (2010) study, Japanese women expressed their gender identity through the interpretative repertoires of women as natural caregivers, mothers as primary parents, and gender equality. This study witnessed a discourse conflict between "mothers as the main parent" and "gender equality", which shows that their collective wisdom is entering a state of discourse change and reformulation.

In Choi et al.'s (2005) study of women in the UK, in addition to the role of mother and child caregiver, housework and caring others are also assigned to women.

In a study of Canadian women participating in self-care and leisure programs, LaFrance (2011) referred to a kind of Western patriarchal culture that presents discourses of femininity that make women inherently caring (e.g. Maternal instinct).

Cultural factor: In researches conducted in this field, we can see historical and cultural differences in the

definition of femininity. Remennick's (2007) study of Russian immigrant women, mentioned in the section on "independence and respect", refers to the history of the role of women in the Soviet Union in the 1980s, when discriminatory attitudes and behaviors toward women led to lower or middle-class jobs for them. With the economic instability of 1990 and the faltering jobs of men, many women became the only direct breadwinners of the family. Instead, many women, tired of multiple roles, established traditional femininity through a slim and attractive (sexy) look taken from the suburban housewives of American and French films. In this atmosphere in 1990s, many young Russian women who were in their twenties believed that their youth and beauty were the mainstays of investing. The traditional divisions between male and female occupations were re-established, and women returned to services, secretarial work, sales, and the beauty industry while leaving business, technology, and finance to men.

Chang et al.'s (2017) study of Asian American women showed that when family conflict is greater, femininity is more likely to be described in terms of obedient roles.

Charlebois (2010) also stated in his work on Japanese women that being at home and family is an essential element of middle class femininity in post-World War II Japan. It is noteworthy that the role of a professional housewife is not seen as a form of imprisonment in house, but is still popular among many women.

Interestingly, the main focus of the mentioned researches is on East Asian women and Russian women, which in fact covers North Asia. However, there are still significant differences in the definition of femininity among these people, and this confirms the importance of understanding the culture and history of a country in examining the concept of femininity.

According to the results of the present study, it can be said that femininity does not include one or two specific factors and there is a set of factors that form the concept of femininity. Identifying and studying these factors can help in the developing programs for women's mental health and research in the field of women's studies.

Like any other studies, this study also had its own limitations, the most important of which were the lack of access to the full text of a number of studies, and languages other than English, which inevitably fell out of analysis.

It is suggested that researchers study and compare the concept of femininity in Iranian women who belong to different groups of Kurdish, Turkish, Lori and Persian language, and thus take an important step to study and help women in this region.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: The authors extracted this article from the PhD dissertation of the first author in clinical psychology, in the Faculty of education & psychology, shahid beheshti university, Tehran.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second and the third were the supervisors and the fourth and fifth were the advisors.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: I would like to appreciate my supervisors and advisors.

مقاله پژوهشی

ادراک از زنانگی در کشورهای مختلف: یک فراترکیب کیفی

آسیه امیدوار طهرانی^۱، فریبا زرانی^{۲*}، شبنم نوحه‌سرا^۳، لیلی پناغی^۴، مونا ملک‌زاده مغانی^۵

۱. کاندیدای دکتری روانشناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران.

۳. دانشیار، گروه روانپزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

۴. دانشیار، گروه روانشناسی، پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران.

۵. دانشیار، گروه رادیوتراپی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

<p>زمینه: زنانگی اصطلاحی پیچیده است زیرا معرف پدیده واحدی نیست. برداشت‌های گوناگون از زنانگی بسیار وابسته به پیشینه و دانش فرد از اعمال روزمره‌ای است که معنای زنانگی از طریق آن‌ها فهمیده می‌شود. همچنین مفهوم زنانگی به مفهوم جنسیت نزدیک است که در تمامی جوامع یکی از سازه‌های اولیه شکل دهنده هویت و تجارب افراد است و اهمیت و نقش آن از جامعه‌ای به جامعه دیگر تغییر می‌کند.</p> <p>هدف: از آنجایی که تعریف زنانگی بسته به فرهنگ و استانداردهای هر کشور متفاوت است، لذا بررسی ادراک زنان کشورهای مختلف از این مفهوم می‌تواند جنبه‌های مختلف زنانگی را روشن تر سازد.</p>	<p>کلیدواژه‌ها: زنانگی، ادراک از زنانگی، مادرانگی، فرهنگ، عاملیت جنسی</p>
<p>روش: در مطالعه حاضر با استفاده از روش فراترکیب کیفی نوبلیت و هار (۱۹۸۸)، مطالعات کیفی انجام شده پیرامون موضوع پژوهش در سه پایگاه اطلاعاتی Scopus، Sciencedirect و PubMed در بازه‌های زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ با استفاده از راهبرد جستجوی دقیق مورد بررسی قرار گرفتند. در نتیجه این جستجو ۳۷۷ مقاله بازیابی و بر اساس دستورالعمل پریزما و ملاک‌های ورود و خروج، ۱۹ مقاله برای ورود به پژوهش انتخاب شدند.</p>	<p>دریافت شده: ۱۳۹۹/۱۲/۱۰ پذیرفته شده: ۱۴۰۰/۰۱/۰۶ منتشر شده: ۱۴۰۰/۰۷/۰۱</p>
<p>یافته‌ها: بر اساس پژوهش‌های مورد بررسی، شش عامل مختلف در زمینه ادراک از زنانگی بدست آمد: عاملیت جنسی، مادرانگی، ظاهر و بدن، مراقبت کننده یا خود مراقبتی، استقلال و احترام، و عامل فرهنگی.</p> <p>نتیجه‌گیری: شناسایی جنبه‌های مختلف زنانگی می‌تواند راهگشای پژوهشگران در تبیین و حل مسائل و دغدغه‌های مختلف زنان باشد.</p>	

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

* نویسنده مسئول: فریبا زرانی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهیدبهشتی، تهران، ایران

رایانامه: f_zarani@sbu.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۲۳۲۴۱۶۳۷

مقدمه

دوگانه مرد و زن از ابتدایی‌ترین دوتایی‌های بشر است که بر اساس تفاوت زیستی بنا شده است و مربوط به حوزه جنسیت می‌شود. آنچه از دو مفهوم زن و مرد فراتر رفته است تعریف زنانگی و مردانگی است. مردانگی و زنانگی سازه‌های فرهنگی مرتبط با جنسیت هستند که هم به افراد و هم به گروه‌ها اطلاق می‌شود (مورنو بلا، ویلیز و مویا، ۲۰۱۹). محققان و دانشمندان بسیاری نشان داده‌اند مفاهیم زنانگی و مردانگی متأثر از فرهنگ، تاریخ و ساخت اجتماعی‌اند (لیوی، گناگ و سردی رز، ۲۰۰۹).

جنسیت^۱ (برخلاف جنس^۲ که وابسته به بیولوژی است) به عنوان مقولاتی از زنانگی و مردانگی شناخته می‌شود که ساختی اجتماعی دارد و به رفتار سازمان می‌دهد (زاجدو، ۲۰۰۷). کانل جنسیت را به مثابه مجموعه‌ای از روابط سلسله‌مراتبی، ساخته شده به لحاظ اجتماعی و سیال مفهوم‌پردازی کرده است، که سوژه‌ها برای ارتباط با یکدیگر از آن بهره می‌گیرند (سالازار، گویکولیا و اوهمن، ۲۰۱۶). جنسیت در تمامی جوامع یکی از سازه‌های اولیه شکل‌دهنده هویت و تجارب افراد است؛ با این حال اهمیت و نقش آن از جامعه‌ای به جامعه‌ی دیگر و از فرهنگی به فرهنگی دیگر تغییر می‌کند. جنسیت یکی از اولین طبقه‌بندی‌های اجتماعی است که امروزه کودکان در جوامع خود می‌آموزند و بنابراین دانش کلیشه‌های جنسیتی از همان اوایل دوران کودکی مشهود است و در بزرگسالی هم افراد خودپنداشت خود را با کلیشه‌های جنسیتی‌ای که درونی کرده‌اند تفسیر می‌کنند (کاجل، استفنز و نیدلیچ، ۲۰۱۶). این انتظارات جنسیتی از طریق نهادهای اجتماعی متعدد مثل رسانه، قانون و مدرسه برگرفته می‌شود. جامعه‌پذیری جنسیتی، بین فردی نیز رخ می‌دهد، در جایی که اعضای خانواده، دوستان و همسالان به کودک رفتار جنسیتی مناسب را آموزش می‌دهند. این فرآیند به عنوان ساخت اجتماعی جنسیت شناخته می‌شود و به کلماتی مثل دختر/پسر، زن/مرد و زنانه/مردانه معنی می‌بخشد (زین، هندآگنو سوتلو و مسنر، ۲۰۱۱). وست و زیمرمن (۱۹۸۷) اصطلاح «انجام جنسیت»^۳ را برای اشاره به عملکرد نمایشی‌ای معرفی کردند که پیوسته به صورت خودآگاه تعدیل می‌شود و موجب می‌شود تا جنسیت طبیعی به نظر

برسد. آنها جنسیت را صرفاً به مثابه تحقق نقش درک نمی‌کنند، زیرا برخلاف نقش‌های دیگر (مانند پزشک، پرستار یا بیمار)، جنسیت به تمام نقش‌ها و موقعیت‌های اجتماعی رسوخ می‌کند (کلی و همکاران، ۲۰۱۶). نیکولز (۲۰۱۹) در پژوهش خود اظهار می‌دارد برای زنان انجام جنسیت به معنی انجام موفقیت‌آمیز زنانگی است، به این معنی که زنان صفات، حالات و رفتارهایی که زنانگی مناسب را در برمی‌گیرند، در نظر دارند.

اسمیت (۱۹۸۸) زنانگی را به مثابه سازماندهی اجتماعی از روابط میان خود زنان و میان زنان و مردان تعریف می‌کند که توسط متن‌ها^۴، یعنی اشکال به لحاظ مادی ثابت نوشته‌ها و تصاویر، واسطه‌گری می‌شود. تولید این متن‌ها ممکن است توسط مردان کنترل شود، اما زنانگی در زندگی روزمره به نحوه استفاده زنان از این متون نیز مرتبط است. بنابراین، زنان محصولات منفعلی از جامعه‌پذیری نیستند که فقط از متن‌ها استفاده می‌کنند، بلکه با استفاده، مقاومت و بازی با این متن‌های عمومی، در گفت‌وگو زنانگی مشارکت می‌کنند. بنابراین، گفت‌وگو زنانگی در زندگی روزمره یک سازماندهی اجتماعی جاری و در حال تکامل است (کارویا، ۲۰۱۶).

از نظر کالینز (۲۰۰۴) ظاهر، صفات (منش) و ایدئولوژی، سه مولفه زنانگی غالب^۵ هستند. تمام زنان به هنگام بنانهادن و ایفای جنسیت، ناگزیر درگیر این ایده‌آل‌های زنانه می‌شوند. بسیاری از زنان از رفتارهای مرتبط با زنانگی، علی‌الخصوص ظاهر و مادرانگی، لذت یا قدرت کسب می‌کنند. ایجاد و حفظ ظاهر زنانه، که لباس پوشیدن، آراستن و تزیین خانه را در برمی‌گیرند، مؤلفه‌های مهم و عمومی «انجام» زنانگی هستند. بعد دوم، یعنی صفات یا منش زنانه، با نظریه‌های روانشناختی جنسیت، آن گونه که در صفات شخصیت تجلی می‌یابند، مرتبط است. بعد سوم، یعنی ایدئولوژی نقش جنسیتی سنتی، ریشه در مفروضات دگرجنسگر هنجاری^۶ درباره مناسب بودن و مطلوب بودن نقش‌های مجزا و تعیین شده برای زن و مرد دارد، که به صورت ضمنی در زنانگی هژمونیک وجود دارند (کول و زوکر، ۲۰۰۷). اگرچه اصطلاح زنانگی دربردارنده مجموعه‌ای از معانی است، عموماً این مفهوم اشاره به صفات، رفتارها، علائق، منش‌ها، ظواهر، نقش‌ها و انتظاراتی دارد که در طی روند اجتماعی شدن با زن بودن مرتبط است (شی و همکاران، ۲۰۱۴). همچنین مفهوم هویت زنانه از تعاملات اجتماعی با

4. texts

5. dominant femininity

6. heteronormative

1. gender

2. sex

3. doing gender

دیگران نیز برداشت می‌شود. زن خود را با هنجارهای اجتماعی از جمله نقش‌های جنسیتی معمول مقایسه می‌کند (کوماتسو و همکاران، ۲۰۱۴). با این حال توجه به این نکته ضروری است که ایدئولوژی‌هایی که ماهیت زن (زن چه چیزی است) و شایستگی‌های او را (زن چه کارهایی می‌تواند و باید انجام دهد) تعریف کرده‌اند، از نظر تاریخی متکی بر ماهیت جسمانی بدن زن‌اند. این بدن و ویژگی‌های جسمانی طبیعی آن نشانه‌های قطعی هویت زنانه به شمار می‌رود (ریچر و کوو، ۲۰۰۴). به طور سنتی، بدن زنانه با شکنندگی، فقدان عاملیت و درجه‌ای از انضباط و خودمهارگری مشخص می‌شود. و از زن انتظار می‌رود با کنترل بر بدن و رفتار و اشتیاق جنسی، قابل احترام باشد (نیکولز، ۲۰۱۹). از طرفی، مارشال، چمبرلین و هود گنسز (۲۰۱۸) در پژوهش خود به این موضوع اشاره می‌کنند که رژیم‌های سخت و تمرینات ورزشی تبدیل به فعالیت‌های اخلاقی برای زنان شده است که به عنوان یک راه اساسی برای کسب بدن ایده‌آل از زنانگی نرمال تجویز شده است.

زنانگی مانند زیبایی اغلب در چشم بیننده است (گولین فابی و ویلت، ۲۰۱۹). برای مثال در مطالعه پیرا و همکاران (۲۰۱۹) مردان جذابیت زیادی برای ویژگی‌های وابسته به بدن زنان و رفتار آنها مثل چهره زنانه، رقص و صدا قائل هستند. هرچند در مطالعه هاردی در سال ۲۰۱۶ همبستگی ضعیف یا در بهترین حالت متوسطی بین کیفیت صدا و ادراک از زنانگی بدست آمد. در عین حال به چهره زنانه ایده‌آل ویژگی‌های خاصی نسبت داده می‌شود. هان و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود بر روی یک جمعیت چینی بیان داشتند ویژگی‌های چهره‌ای جنسی زنان نشانی از سلامتی و مزایای باروری اوست که در انتخاب مردان صفات ترجیحی هستند. مطالعات دیگر نیز نشان می‌دهند که سلامتی، باروری و توانش‌های فرزندپروری نشانگر زنانگی زنان است (پیرا و همکاران، ۲۰۱۹).

ماهالیک و همکاران (۲۰۰۵) زنانگی را تبعیت احساسی، شناختی و رفتاری زنان از مجموعه هنجارهای اجتماعی که از طریق فرهنگ از نسلی به نسل دیگر انتقال یافته‌اند، تعریف می‌کنند. از آنجا که این هنجارهای اجتماعی در میان ملت‌ها، نژادها، طبقه‌های اجتماعی و قومیت‌های مختلف با یکدیگر متفاوت‌اند، زنانگی نیز در هر گروه اجتماعی به شکلی متفاوت تعریف می‌شود. برای مثال عابدی، باقریان و مظاهری (۱۳۹۳) در مطالعه خود بر ادراک زنان ایرانی، مهاجر ایرانی - کانادایی و کانادایی از هنجارهای جنس

زن، اشتراکاتی مثل جهت‌گیری به سمت موفقیت، داشتن صفات زنانه، اهمیت دادن به ازدواج و زندگی خانوادگی، انجام برخی کارهای خانگی و سرمایه‌گذاری در ظاهر بین ادراکات زنان گروه‌های مختلف یافتند. وجود هنجارهایی همچون نجابت، حفظ آبرو، دینداری و احترام به بزرگترها در زنان ایرانی و توجه به امنیت شخصی در زنان کانادایی از موارد تمایز بین این افراد بود. از این یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت که برای شناخت زنانگی بهترین راه مطالعه آن در بافت فرهنگی و اجتماعی مرتبط است.

در حوزه تولید شناخت، نظام‌های ارزشی - فرهنگی هستند که مهم و مربوط بودن یک موضوع یا حاشیه‌ای بودن آن را تعیین می‌کنند. همچنان که به زنانگی در میان نظریه‌های مختلف به واسطه سالیه فرهنگ پدرسالارانه، کمتر توجه شده است. از طرفی در پژوهش‌های حوزه مطالعات زنان نیز به عنوان بخشی از مطالعات علوم انسانی، به مطالعه در مورد گرایش‌ها، نقش‌ها و تجربیات و احساسات آنها کمتر پرداخته شده است. این در حالی است که تا وقتی شناخت دقیق و درستی از آن چه که در ذهن و روان یک زن نسبت به بخش‌های زنانه‌ی خود موجود نیست، نمی‌توان برنامه‌های مؤثری در جهت سلامت‌روانی آنها تدوین کرد. زنانگی به عنوان یک مفهوم علمی می‌تواند معانی مختلف با تعبیر بی‌شماری داشته باشد. اما وقتی زنانگی به عنوان یک کل بررسی می‌شود اظهارات فردی از زنانگی نشانگر الگوهای متفاوتی است. نظر به اینکه تاکنون پژوهشی به صورت نظام‌مند به بررسی مفهوم زنانگی نپرداخته است، این پژوهش با این سؤال که مؤلفه‌های زنانگی از دید زنان کشورهای مختلف چیست؟ در صدد است مروری بر معنای متفاوت زنانگی در کشورهای مختلف داشته باشد و از این رو به قسمت‌های متنوع این مفهوم وسیع از نگاه زنان بپردازد.

روش

در مطالعه فراترکیب حاضر که به صورت سیستماتیک صورت پذیرفت، روش فراترکیب کیفی نوبلیت و هار (۱۹۸۸) طی چند مرحله استفاده گردید. در مرحله اول عنوان تحقیق یعنی ادراک از زنانگی در کشورهای مختلف مد نظر قرار گرفت. در مرحله دوم مطالعات دارای شرایط ورود به فراترکیب وارد مطالعه گردیدند. بدین منظور مطالعات کیفی انجام شده پیرامون ادراک از زنانگی در سه پایگاه اطلاعاتی

ردیف	عنوان مقاله	نام مجله	نویسندگان	سال انتشار	ویژگی‌های نمونه	یافته‌ها
۳	بارداری - یک مطالعه کیفی در استرالیا سازه‌های مردانگی و زنانگی و شیوه‌های مذاکره خطر جنسی در اهالی غنا	Culture, Health & Sexuality	فیاوه و همکاران	۲۰۱۴	۲۰ روایت زنان ۲۲-۷۹ ساله اهل غنا از زنانگی و مردانگی و نیز شیوه‌های مذاکره خطر جنسی	مردانگی صحیح در قالب هنجارهای تولید مثلی کلیشه ای و زنانگی در قالب جذابیت فیزیکی، زیبایی، مسئولیت‌پذیری و باروری تعریف شد.
۴	معمای زنانگی: اثر متقابل زنانگی اولیه و عقده اختگی در گوش دادن تحلیلی	Int. J. Psychoanal	فریتج و همکاران	۲۰۰۱	دو گزارش موردی از زنانی که برای تحکیم همانندسازی‌های زنانه مثبت دست و پنجه نرم می‌کردند که بدین منظور دفاع‌ها و همانندسازی‌های زنانه‌ی تعارض بار علیه آگاهی از تفاوت‌های دو جنس حل و فصل شد.	این مطالعه مشاهداتی پیرامون فانتزی‌های منحرف در زنان را در بر می‌گیرد. گرایش به ارجح شمردن یک موقعیت نسبت به موقعیت‌های دیگر، گوش دادن تحلیلی را منحرف می‌سازد.
۵	خشونت نزدیک، خانواده و زنانگی: روایت‌های زنان درباره سازه‌های خشونت و خود	Violence Against Women	میترا	۲۰۱۳	روایت‌های ۱۰ زن هندی در فضای مشاوره درباره فرآیند خشونت عقلانی‌سازی شده علیه زنان	تعاریف زنانگی، ازدواج، مادری در هند که منوط به مسئولیت زن در قبال حفظ خانواده است مانع از درک حقوق فردی زنان و نیز تخلف از این حقوق است.
۶	من مجبورم به این بدن پیرم گوش دهم: زنانگی و بدن سالمند	The Gerontologist	روتاگامبروا و بیلی	۲۰۱۷	۱۰ مصاحبه عمیق و ۱۰ مباحث گروهی متمرکز با زنان ۶۰ سال و بالاتر در تانزانیا	زنان میانسال بدن خود را بار تلقی می‌کنند. تعارض بین محدودیت‌های فیزیکی و تمایل به انجام وظایف مربوط به جنسیت بر احساس آنها از هویت خود تأثیر می‌گذارد.
۷	فرار از زنانگی، تقاضای احترام، فرهنگ، طبقه و زنان جوان در ترکیه	Women's Studies International Forum	آلمداروگلو	۲۰۱۵	چهار زن جوان که دسترسی نابرابر به منابع اقتصادی و معانی مختلف فرهنگی دارند.	این شرح حال‌ها روایت‌های متداول را نشان می‌دهد که زنان جوان در مذاکره درباره جنسیت به کار می‌برند. در حالی که آنها معمولاً از اشکال خاص زنانگی فرار می‌کنند که زنان را غالباً سنتی، عقب مانده یا مطیع توصیف می‌کنند، آنها همچنین از روایت‌های بدیل مانند استقلال، موفقیت شغلی، اعتدال، عفاف و دینداری برای اثبات ارزش خود و احترام استفاده می‌کنند.
۸	این فقط یک بخش از زن بودن است: غربالگری رحم، بدن و زنانگی	Social Science & Medicine	بوش	۲۰۰۰	۳۵ مصاحبه با زنان در مورد تجربیات و احساسات راجع به غربالگری رحم	مباحث مختلف راجع به اینکه چرا غربالگری رحم در شکل‌دهی به زنانگی مهم شده است. معنا و هدف برنامه‌های غربالگری باید مورد سؤال مجدد قرار گیرد برای برخی ممکن است فمینیسم اسلامی ترکیبی متضاد به نظر برسد. اما برای تعداد فزاینده‌ای از زنان مسلمان، اسلام چارچوبی بارز فراهم می‌کند که مبارزات برای برابری جنسیتی را پیگیری کنند. هویتی مذهبی در مقام "مسلمان" به آن شکلی که بسیاری از فمینیست‌ها فرض می‌گیرند و نقش‌های جنسیتی سنتی را ثابت می‌بخشند لزوماً در قلمرو مردسالاری نهفته نیست، بلکه هویت مذهبی می‌تواند فضایی را ایجاد کند که مقاومت در برابر عقاید پدرسالارانه شکل گیرد.
۹	شکل‌گیری زنانگی بدیل از رهگذر اسلام: رویکردهای فمینیستی در میان تازه مسلمانان در سوئد	Women's Studies International Forum	مک‌گینتی	۲۰۰۷	بررسی رویکردهای فمینیستی دو زن سوئدی که به اسلام گرویده‌اند	
۱۰	"زن بودن در اینجا"	Women's Studies	رمن نیک	۲۰۰۷	شامل ۲۴ مصاحبه عمیق و	مباحثی در مورد اشتغال، شکاف بین خانواده و کار،

ردیف	عنوان مقاله	نام مجله	نویسندگان	سال انتشار	ویژگی‌های نمونه	یافته‌ها
۱۷	تامیل در مالزی بازتولید، مقاومت و گفتمان‌های برتر زنانگی: یک تحلیل گفتمان از گزارش‌های زنان از اوقات فراغت	Qualitative Research in Sport, Exercise and Health	لافرانس	۲۰۱۱	مصاحبه با ۱۴ زن در کانادا که بطور مرتب در برنامه‌های اوقات فراغت و خودمراقبتی شرکت می‌کنند	عفت امری محوری در مفهوم زنانگی سنتی در جامعه تامیلی است. در حالی که سازه‌های هژمونیک از زنانگی معمولاً در خدمت ممانعت از اوقات فراغت زنان است، گزارش‌های مشارکت‌کنندگان نشان می‌دهد که آنها از طریق بازتولید، مقاومت یا پیشی گرفتن از گفتمان‌های غالب از زنانگی، در مورد این معناهای اجتماعی چانه‌زنی می‌کنند.
۱۸	قابل احترام، غیرقابل احترام یا ذیحق؟ گفتمان‌های زنان نیکاراگوئه پیرامون زنانگی، خشونت شریک عاطفی و آزار جنسی: یک تحلیل موقعیتی مبتنی بر گراند تئوری	Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma	سالازار و همکاران	۲۰۱۶	۸ بحث گروهی متمرکز با ۵۹ زن	یافته‌ها حاکی از گفتمان غالبی است که زنانگی را به مثابه به عمل در آوردن صفاتی نظیر استقلال و عاملیت که بنا بر عادت به مردان اعطا شده است، ترسیم می‌کند، حال آنکه کماکان از مفاهیم مردسالارانه‌ای (محترم بودن) که عاملیت زنان را محدود می‌کند، پشتیبانی می‌کند
۱۹	جسمانیت زندگی زنانه استرس‌زا: یک تحلیل نظری جنسیتی از استرس زنان جوان سوئدی	Young	استورم بک و همکاران	۲۰۱۴	مصاحبه با ۲۵ زن ۱۷-۲۵ ساله که زنانگی پر استرسی را بر اساس دیدگاه وجودی تجربه می‌کنند	تحلیل نشان داد که تجربه استرس این زنان ممکن است مربوط به مذاکرات مجدد درباره سازه‌های جنسیتی باشد که در جامعه سوئد رخ داده است ایفای زنانگی هنجارمند منجر به یک چرخه خودآزایی گری طاقت فرسا و فرسایشی شده است. تجربه‌ی داشتن بدنی دردمند و در حال فروپاشی، به حس از دست دادن دسترسی و اعتماد به بدن منجر می‌شود. این امر باید به مثابه از دست دادن سوئزکتیو و از دست دادن ارتباط با جسمانیت وجود، فهمیده شود.

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با روش مرور نظام‌مند به منظور بررسی نتایج تحقیقات انجام شده درباره ادراک زنانگی در کشورهای مختلف در بازه سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ صورت گرفته است و از برآیند یافته‌های تحقیقات شش عامل عاملیت جنسی، مادرانگی، ظاهر و بدن، استقلال و احترام، مراقبت‌کننده یا خودمراقبتی و عامل فرهنگی استخراج شد که در ادامه به هریک از عوامل به تفصیل پرداخته می‌شود:

عاملیت جنسی: دو مورد از پژوهش‌هایی که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند به مفهوم عاملیت جنسی در زنان و به طور کلی در زنانگی پرداخته‌اند. افراد شرکت‌کننده در مطالعه کواچ (۲۰۰۸) که بر روی زنان اهل هانوی (پایتخت ویتنام) صورت گرفته است، تعریفی از زنانگی را ارائه

کردند که بر بی‌تجربگی جنسی، اطاعت، انفعال و میل اندک تأکید داشت. به نظر می‌رسد که دیدگاه‌های زنان درباره سکشوالیته زنانه توسط عقاید فرهنگی مردسالارانه محدود می‌شود. زنان جوان برای تصمیم‌گیری در مورد زندگی جنسی خود فاقد عاملیت تلقی می‌شوند. اگر زنان هرگونه ارزشی برای سکشوالیته‌شان قائل شوند، این امر کالایی است که برای مردان واجد ارزش است.

مطالعه کلی و همکاران در سال ۲۰۱۶ در استرالیا نشان می‌دهد زنان با تمرکز بر ممکن ساختن لذت شریک عاطفی خود، زنانگی‌شان را ایفا می‌کنند، حال آن‌که همزمان امیال، آرزوها و علایق جنسی خود را نادیده می‌گیرند. در کنار شغل واجد درآمد، کار خانه، فرزندآوری و فرزندپروری و مدیریت سایر روابط اجتماعی و خانوادگی، مدیریت

روش‌های مدرن پیشگیری از بارداری و زندگی جنسی خوب نیز از جمله وظایف زنان به شمار می‌روند. تمرکز روی «دیگری» که در صدر فهرست «انجام جنسیت» برای زنان قرار دارد، فرصت اندکی برای توسعه اندیشه‌های اندیشه‌های خودبودگی^۱ جنسی باقی می‌گذارد و بنابراین فقدان عاملیت جنسی در زنان مشاهده می‌شود.

پژوهش فیاوه و همکاران (۲۰۱۶) نتایج متفاوتی نسبت به پژوهش‌های قبل ارائه می‌دهد و خبر از عاملیت جنسی در زنان اهالی غنا دارد و نشان می‌دهد آنان درباره خطر جنسی مذاکره می‌کنند. در بسیاری از بافتارهای آفریقایی (مثل، اشانتی‌های غنا، مسلمان جولایی سنگال، بوگان‌دای اوگاندا و زنان سنتوکوی در استان کوازولو-ناتال جنوبی)، زنان مهارت‌های مذاکره جنسی گسترده‌ای را از خود نشان می‌دهند و غالباً از نظر جنسی بیانگر هستند. اگرچه روابط قدرت ساخته شده به صورت اجتماعی، بر شرایطی که زنان در روابط جنسی شرکت می‌کنند تأثیر می‌گذارند، تحقیقات نشان می‌دهد که زنان در انتخاب‌های جنسی خوداندیشیده وارد می‌شوند.

مادرانگی: چوی، هن شاو، بیکر و تری (۲۰۰۵) در پژوهش خود به این می‌پردازند که ازدواج و مادرانگی اموری محوری برای زنانگی هستند، و بنابراین به مثابه منبعی برای ساخت هویت‌های زنانه و همچنین ارائه پاداش‌های اجتماعی و مادی برای زنان هستند. لذا عاملیت زنان در انتخاب بچه‌دار شدن برخلاف این ایده که زنان در نتیجه‌ی برخی نیروهای ذاتی طبیعی (زیستی) درونشان بچه‌دار می‌شوند، به مثابه راهی برای تولید هویت زنانه است. انتظارات زنان به شدت تحت تأثیر افسانه مادرانگی قرار می‌گیرد و ناگزیر تعارضی میان افسانه و واقعیت ایجاد و در نتیجه احساس بی‌کفایتی تجربه می‌شود. زنان نه تنها احساس می‌کردند که باید بتوانند با مراقبت از نوزاد جدید کنار بیایند، بلکه با وظایف خانه‌داری و مراقبت از دیگران نیز روبرو بودند. این امر بازنمایی‌های فرهنگی از زنانگی امروز را نشان می‌دهد که زنان را «ابره‌مسر» و قادر به کنار آمدن با بسیاری از مطالبات متعارض قلمداد می‌کنند. بنابراین، زنان تمایلی به این که شکست خورده نگریسته شوند ندارند، زیرا شاید این امر احساس خویشتن و هویت‌شان به عنوان یک زن را تهدید می‌کند و زنانگی با آشکار نکردن احساسات واقعی و جذب گفتمان‌های زن کاملی که قادر به کنار آمدن با شرایط است و به کمک نیاز ندارد، ایفا می‌شود. بنابراین، ایفاگری جنسیتی به نقاب یا ظاهری بدل

می‌شود که ابرمادر و ابرهمسر را به تصویر می‌کشد و متضاد آنها را پنهان می‌کند. این امر عواقبی بسیار جدی برای زن دارد، چرا که افسردگی او پنهان است.

در پژوهش کاروپا (۲۰۱۶) که به بررسی مادران تک سرپرست در تامل می‌پردازد، مادران مجرد مسئولیت‌های خود را به نحوی مشخص کردند که مادر بودن به عنوان مهمترین بخش زندگی‌شان بود. بسیاری از آنها مجرد مانده بودند چون نگران سلامت فرزندان خود بودند. علاوه بر این، بسیاری از مادران مجرد تصمیم گرفتند که در رابطه رمانتیک وارد نشوند زیرا ممکن است توسط خانواده یا اجتماع بر این امر انگ زده شود. وارد شدن در رابطه رمانتیک به مثابه تخطی از مفهوم زنانگی سنتی تلقی می‌شود. مفهوم زنانگی مورد تأکید قرار گرفته کانل که روابط اجتماعی‌ای را توصیف می‌کند که شامل اطاعت از مردان است و علائق و امیال آنها را در خود جای می‌دهد و نیز بر اطاعت، پرورش، همدلی و فداکاری به عنوان ارزشمندترین فضیلت‌های زنانه تأکید می‌کند، با مفهوم زنانگی سنتی در فرهنگ تامل شباهت‌های بسیاری دارد. در این فرهنگ، از زن فداکار، دلسوز و مطیع، اغلب به عنوان همسر و مادری «ایده‌آل» تقدیر می‌شود. فداکاری او معطوف به همسر و فرزندانش است. این خصوصیات با ارزش‌ترین و محبوب‌ترین ویژگی‌های زنانه در جامعه تامل هستند.

در هر دو پژوهش زنانگی و به خصوص مادرانگی با ویژگی بارز فداکاری، از خود گذشتگی، بی‌نیازی و در عین حال تامین نیازهای همسر و فرزندان تعریف شده است. زنی که به نظر فاعلیتی در پاسخگویی و رفع نیازهای خود ندارد.

ظاهر و بدن: در این مرور پژوهشی مطالعات زیادی به مسأله ظاهر و بدن و ارتباط آن با زنانگی پرداخته بودند. نگاه روانکاوانه به مسأله بدن، مسأله فرهنگی استاندارد بدن زنان جوان و نگاه زنان میانسال به بدن خود از جمله این موارد بودند.

فریتچ و همکارانش در مقاله خود با عنوان معمای زنانگی: اثر متقابل زنانگی اولیه و عقده اختگی در گوش دادن تحلیلی، نگاهی روانکاوانه به مسأله بدن داشتند که در آن به رشک آلت مردانه و داشتن فالوس اشاراتی کردند. رشک آلت مردانه ممکن است به کوششی برای هم‌آمیختگی^۲ با مادر پیش ادیپال یا آرزویی برای لذت بخشیدن به مادر ادیپال مربوط باشد. روی

¹. selfhood

². merge

زنان مورد مطالعه این پژوهش، انجام تست و آزمایشات زنانه را بخشی از زن بودن خود، واقعیتی از زندگی و شکل مناسبی از رفتار می‌دانستند. ترس های زنان در مورد بدن خود به عنوان مکان خطرناکی که اگر چک نشود، ممکن است از کنترل خارج شود، قابل توجه است. بسیاری از زنان دلیل انجام تست را آرامش ذهنی خود یاد می‌کنند.

شواهد زیادی بیانگر این است که زنان در مقایسه با مردان نگرانی‌های بیشتری در مورد تصویر بدن بدون در نظر گرفتن سن تجربه می‌کنند (خدابنده‌لو، پور حسین، غلامعلی لواسانی و معتمد یگانه، ۱۳۹۴).

روتاگامیروا و بیلی (۲۰۱۷) مساله اهمیت بدن را در زنان مسن مورد بررسی قرار دادند که این پژوهش نشان داد زنان مسن، بدن در حال پیر شدن خود را به منزله یک «بار» تلقی می‌کنند. این نحوه توصیف بدن، به عدم توانایی بدن پیر برای داشتن زندگی‌ای مشابه با زیست‌های جنسیتی زنان است. تعارض بین محدودیت‌های جسمی آنها و تمایل آنها به ایفای وظایف جنسیتی (عادت‌واره‌های زنانه درونی شده^۳) بر روند شناسایی خویش^۴ زنان تأثیر می‌گذارد. این امر به پریشانی عاطفی منجر شده و متعاقباً بقا و بهزیستی آنها را تهدید می‌کند. این پژوهش به نقل از لاج و امبرسون (۲۰۱۳) بیان کرده است که زنان ترغیب می‌شوند تا خود را مطابق با استانداردهای جوانی ارزیابی کنند، و با افزایش سن احساس شرم و گناه بیشتری پیدا می‌کنند. این گونه فرض می‌شود که زنان با افزایش سن، جذابیت جسمانی، هویت و دیده شدن اجتماعی^۵ خود را از دست می‌دهند (سندبرگ، ۲۰۱۳).

شیخ و مسلمی‌نژاد (۱۳۹۵) نیز در پژوهش خود به این نکته اشاره کرده‌اند که اگرچه این طور فرض می‌شود با افزایش سن اهمیت جذابیت ظاهری کاهش می‌یابد اما پژوهش‌ها خبر از افزایش نارضایتی بدنی در زنان میانسال می‌دهند.

داویدنکو (۲۰۱۷) نیز پژوهش خود را متمرکز بر زنان میانسال و با نگاهی به مسائل زیباشناسی بدن میانسال پرداخته است. وی بیان می‌کند برای دورانی طولانی مشغولیت زنان به بهبود ظاهرشان، تنها وسیله آنها برای ابراز وجود بود. برای زنانی که در زمان اتحاد جماهیر شوروی بزرگ شده‌اند و «ممنوعیت لذت»^۶ (به عنوان مثال ارضای امیال جنسی) را درونی ساخته‌اند،

آوردن به آرزویی برای داشتن یک فالوس ممکن است دربردارنده گذر کردنِ دفاعی از اضطراب اندام تناسلی زنانه باشد که دربردارنده تعارضات در سطح ادیپال است. و یا ممکن است در خدمت محافظت از وحشت ادغام با مادر پیش‌ادیپال باشد. شکل‌گیری مصالحه‌ها می‌تواند شامل راه‌حل‌هایی برای وحشت از اضطراب اندام تناسلی زنانه باشند: وحشت از دخول، از دست دادن لذت یا از دست دادن باروری.

مطالعه لیوای (۲۰۰۹) بر روی زنان سنین دانشگاه و با نگاهی به مسائل فرهنگی بیانگر این است که معیار کنونی زنانگی ارزش زنان را به طور نامتناسبی با بدن‌هایشان مرتبط می‌سازد. زمینه‌ای از منابع فرهنگی اجتماعی وجود دارد که زنان جوان سازه‌های دوگانه زنانگی و مردانگی را به نحوی از آن می‌آموزند که به طور اختصاصی تفکر زنان جوان درباره بدنشان (به مثابه امری مرتبط با زنانگی) را میانجی‌گیری می‌کند و بر تصویر بدن و رفتارهای مرتبط با آن اثر می‌گذارد (لوی و راس، ۲۰۰۶). دختران از سنین جوانی از بسیاری از نهادها می‌آموزند که زنانگی با بدن جسمانی آنها و دقیقاً این که آن بدن چگونه باید به نظر برسد ارتباط دارد. خانواده‌ها، همسالان و رسانه‌ها بر این ایده که زنانگی با ظاهر جسمانی مرتبط است، تأکید می‌کنند و این امر نشان می‌دهد که دوگانگی تاریخی ذهن - بدن کماکان به تجارب زنان در مورد زنانگی شکل می‌دهد. زنانگی اغلب با خصوصیات بدنی مرتبط است و «بدن خوب» زنانه است. پیام دریافت شده از این منابع مختلف نامتزلزل است و زنان جوان درمی‌یابند که برای این که زنانه تلقی شوند، باید برای دستیابی به این استاندارد فرهنگی تلاش کنند.

مطالعه استورم بک و همکاران (۲۰۱۴) نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری زنان جوان بر زنانگی هنجارمند، با تأکید بر کمال، پیشرفت و دسترسی‌پذیری، وضعیتی طاقت‌فرسا و فرسایشی را ایجاد می‌کند که منجر به از دست دادن دسترسی و اعتماد به بدن به مثابه ابزاری برای انجام امور منجر می‌شود. تجسم یافتن^۱ زنانگی هنجارمند رابطه بین احساس خویشتن زنان جوان و بدنشان را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

مطالعه بوش (۲۰۰۰) در خصوص انجام برنامه غربالگری و تست پاپ اسمیر رحم در زنان، نگاهی متفاوت به مسأله بدن زنان دارد و آن را به عنوان موضوعی در نظر می‌گیرد که می‌تواند مشکل آفرین و اضطراب‌آور باشد.

1. embodiment

2. burden

3. internalized feminine habitus

4. self-identification

5. social visibility

6. prohibition on pleasure

ماساژ، ورزش و سایر تمرین‌های جسمانی، ابزارهایی را برای توسعه نگرشی مثبت نسبت به بدنشان فراهم می‌آورد. زنان پژوهش داویدنکو، زیباسازی را به مثابه روشی برای مراقبت از خویشتن و حفظ مزیت ویژه خود تلقی می‌کردند، اما بسیاری از آنها لزوماً نیاز به تغییر شکل رادیکال بدنشان را نمی‌پذیرفتند. این افراد قادر بودند اعتبار روش‌های زیباسازی‌ای را که ناسالم و مضر به نظر می‌رسند، زیر سؤال ببرند. با این حال، برخی از آنها اظهار داشتند که اگر احساس کنند ظاهرشان بیش از استاندارد قابل قبول افت می‌کند، ممکن است در آینده در برابر استفاده از مداخلات ضد پیری تسلیم شوند. اما هنگامی که زنان میانسال سنشان بالاتر می‌رود و درباره زندگی‌شان تأمل می‌کنند، ممکن است به روش‌هایی غیر از مراقبت‌های زیبایی (مثل روانشناسی) نیز متوسل شوند، تا این ایده را که زنان برای زنانه بودن نیازمند آن هستند تا دائماً بر بدن‌هایشان کار کنند و جذابیت جنسی‌شان توسط مردان معتبر شناخته شود، زیر سؤال ببرند.

استقلال و احترام: پژوهش‌هایی که مقوله زنانگی و احترام و استقلال را مورد بررسی قرار داده‌اند، هم به مواردی اشاره دارند که تغییر شرایط اجتماعی، اقتصادی، مذهبی و حتی مهاجرتی زنان را به کسب استقلال و نیز احترام بیشتر سوق داده است و هم موردی را مطرح می‌کند که شرایط خشونت‌بار جامعه از احترام و استقلال زن کاسته است. در ادامه به این موارد به صورت مبسوط پرداخته می‌شود.

در پژوهش میترا (۲۰۱۳) که به تأثیر خشونت‌های خانوادگی در زنان هندی پرداخته است، می‌توان شاهد از دست دادن استقلال و احترام زنان بود. از آنجا که این خشونت در روابط خصوصی و نزدیک تجربه می‌شود، موجب انزوای عاطفی زنان و از دست دادن اعتماد به نفس، عزت نفس پایین و وابستگی زیاد به شوهران پرخاشگر می‌گردد. در هند بر حفظ خانواده در برابر فرهنگ فردگرایی غربی و آزادی خواهی زنان تأکید می‌شود و بر این اساس انتظار اجتماع این است که زنان باید مسئولیت حفظ خانواده در کنار هم را بر عهده بگیرند.

اما سایر پژوهش‌ها خبر از روندی افزایشی در مقوله استقلال زنان می‌دهد. رمن نیک (۲۰۰۷) که زنان مهاجر روسی در بوستون را مورد پژوهش قرار داده است، به این موضوع مهم اشاره می‌کند که در مقوله مهاجرت در کنار مسائل سازگاری اجتماعی و روانی در کشور جدید که برای هر دو جنس

مشترک است، زنان با محدودیت‌های دیگری روبرو می‌شوند. تفاوت‌های فرهنگی و هنجاری در نقش‌های جنسیتی به خصوص در سکسوالیته، باروری و زندگی خانوادگی محدودیت‌هایی ایجاد می‌کند که در آن فرهنگ معمولاً آنها را جوهره زنانگی می‌دانند. رمن نیک از پژوهش خود چنین نتیجه می‌گیرد که در حالی که تعداد زیادی از زنان مهاجر یهودی ساکن ایالات متحده آمریکا (در مقایسه با هم‌تایان خود در اسرائیل و اروپا) به دلیل ظرفیت بالای درآمد همسرانشان می‌توانند اشتغال را ترک کرده و خانه‌دار تمام وقت شوند، تعداد کمی از آنها این گزینه را انتخاب می‌کنند. نیاز به تجربه شغلی، خودشکوفایی (خودپرورانی) و استقلال اقتصادی عمیقاً در سنت فرهنگی / روسی اتحاد جماهیر شوروی وجود دارد که حداقل دو نسل از زنان را شامل می‌شود.

سالازار و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهش خود بر روی زنان نیکاراگوئه بیان کردند تغییرات اقتصادی و اجتماعی به ایجاد و ترویج زن جوان ایده‌آلی کمک کرده است که انفعال^۱ را نمی‌پذیرد و حامی (و تا حدی طالب) استقلال، موفقیت و تاب‌آوری^۲ زنان و دختران جوان است. زنانگی‌های جوان در نیکاراگوئه پویا هستند و مواضع گفتگمانی‌ای را ابراز می‌کنند، که در دفاع از استقلال زنان، برابری جنسیتی، پرهیز از خشونت و احترام با هم تفاوت دارند.

مک‌گینتی (۲۰۰۷) که در پژوهش خود به شکل‌گیری زنانگی بدیل از رهگذر اسلام پرداخته است، از زنی تازه مسلمان در سوئد نقل می‌کند که گرویدن به اسلام حس جدیدی از زنانگی ایجاد می‌کند که با پاکدامنی، احترام و یکپارچگی بدون اینکه به استقلال و حرفه‌ای وی آسیب برساند تعریف می‌شود. وی می‌گوید روسری فضایی را تشکیل می‌دهد که در آن او حس جدید زنانه بودن خود را براساس پاکدامنی و احترام و البته کنترل مورد مذاکره قرار می‌دهد.

ادبیات اخیر درباره زنان در کشورهای مسلمان توجه خود را از تمرکز بر جنبه‌های تاریخی و نهادی دین و مردسالاری به مفهوم سازی عاملیت زنان و رفتارهای روزمره تغییر داده است. آرمندارو گلو در سال ۲۰۱۵ پژوهشی با عنوان فرار از زنانگی، تقاضای احترام: فرهنگ، طبقه و زنان جوان در ترکیه به چاپ رسانیده است. روایات زنان مورد مطالعه در این پژوهش حاکی از آن است که زنان جوان با فاصله گرفتن از زنان دیگر و فرار از برخی از

^۱. passivity

^۲. resilience

اشکال مشخص زنانگی، زنانگی خود را بطور فعال می سازند. آنها معمولاً و به صورت راهبردی هویت خود را کمتر "زنانه" و بیشتر "مردانه" نسبت به دیگران مشخص می کنند. و در تقابل، زنان دیگر را "سنتی"، "عقب مانده"، "خیلی زنانه"، "مطیع" و "نادان" می دانند. کار بیرون از خانه، کسب درآمد کردن و مطیع نبودن در برابر انتظارات دوست پسران، دوستان و همسایگان، اموری اساسی در شیوه‌ای است که آنها می توانند خود را از مفهوم پردازی زنان سنتی متمایز کنند. در حالی که زنان جوان از اشکال خاص زنانگی فرار می کنند، از روایت های بدیل - مانند استقلال، اعتدال، دینداری و عفاف برای مذاکره بر سر ارزش - خود و احترام در جامعه استفاده می کنند. عمل مطالبه احترام مبتنی است بر آنچه که به لحاظ فرهنگی و اقتصادی در دسترس است.

مراقبت کننده یا خودمراقبتی (مسئولیت در برابر خود و دیگری): پژوهش های صورت گرفته در این حوزه به این نکته مهم اشاره کرده اند که پیش فرض ذهنی جوامع مختلف، وظیفه مراقبت را مرتبط با زن می دانند و این مسأله فشار روانی زیادی برای زنان به همراه دارد.

در مطالعه چارلویس (۲۰۱۰) زنان ژاپنی هویت جنسیتی خود را از طریق گفتمان های تفسیری زنان به مثابه مراقبت کنندگان طبیعی، مادر به مثابه والد اصلی و برابری جنسیتی بیان کردند. این پژوهش شاهد یک کشمکش گفتمانی میان «مادر به مثابه والد اصلی» و «برابری جنسیتی» بود که نشان می دهد خرد جمعی در حال ورود یک وضعیت تغییر و فرمول بندی مجدد گفتمانی است. زنان می توانند از برابری جنسیتی بهره بگیرند، اما در عین حال جایگاه آنها توسط یک خزان «مادر به مثابه والد اصلی» تعیین شود و ممکن است به ابداع استراتژی های گفتمانی مانند ساختن و بکارگیری زبانی از افکار گناه کارانه و ابراز خویشتن به صورت مادر دغدغه مند نیاز داشته باشند، تا کشمکش میان این دو خزانه ظاهراً متناقض را حل کنند.

در پژوهش چوی و همکاران (۲۰۰۵) بر روی زنان بریتانیای کبیر نیز به زنان علاوه بر نقش مادری و مراقبت از فرزند، وظایف خانه داری و مراقبت از دیگران نیز منتسب می شود.

لافرانس (۲۰۱۱) در مطالعه زنان کانادایی که در برنامه های خودمراقبتی و اوقات فراغت شرکت می کردند، به نوعی فرهنگ مردسالارانه غربی اشاره داشت که گفتمان هایی از زنانگی ارائه می دهند که زنان را به صورتی ذاتاً مراقبت کننده (مثلاً غریزه مادری) مطرح می کنند. وی با اشاره به نظریه

تحول اخلاقی گیلیگان (۱۹۸۲) بیان کرد زنان با اصولی اخلاقی هدایت می شوند که آنها را در راستای برطرف کردن نیاز دیگران رهنمون می سازد و در نتیجه بخاطر ترس از خودخواهی مانع از توجه کردن آنها به خودشان می شود. به نظر می رسد فعالیت جسمانی هنگامی که به عنوان چیزی تعبیر شود که می تواند به زنان در کنار آمدن بهتر با چالش های مادر بودن کمک کند و در راستای سلامت خانواده است، معنای مثبت تری دارد.

عامل فرهنگی: در پژوهش های صورت گرفته در این زمینه، می توان شاهد تفاوت های تاریخی و فرهنگی در تعریف زنانگی بود. در پژوهش رمن نیک (۲۰۰۷) بر روی زنان روس مهاجر که در بخش استقلال و احترام از نتایج آن یاد شد، به تاریخچه نقش زنان در اتحاد جماهیر شوروی اشاره می شود که در آن در دهه ی ۱۹۸۰ هم در محیط کار و هم در خانواده، نگرش ها و رفتارهای تبعیض آمیز جنسی منجر به عدم تحرک و بار کار مضاعف برای اکثر زنان متاهل شد. به رغم موفقیت تحصیلی برابر یا بالاتر آنها نسبت به مردان، مشاغل زنان معمولاً در رده های پایین یا متوسط هرم حرفه ها بود. با پی ثباتی اقتصادی در ۱۹۹۰ و تزلزل مشاغل مردان، بسیاری از زنان به طور مستقیم به تنها نان آور خانواده در واقعیت تبدیل شدند. در عوض، بسیاری از زنان خسته از نقش های متعدد، زنانگی سنتی را تثبیت کردند و آن را از طریق ظاهری باریک و جذاب (سکسی) که برگرفته از زنان خانه دار حومه شهر فیلم های آمریکایی و فرانسوی بود تثبیت کردند. در این فضا، بسیاری از زنان جوان روسی که در دهه ۱۹۹۰ در دهه بیست زندگی خود بودند باور داشتند جوانی و زیبایی آنها اصلی ترین سرمایه برای سرمایه گذاری کردن است. تقسیمات سنتی میان مشاغل زن و مرد دوباره برقرار شد و زنان در حالی که تجارت، فناوری و امور مالی را به مردان واگذار می کردند، دوباره به سوی خدمات، منشی گری، فروش و صنعت زیبایی برگشتند.

مطالعه چانگ، وونگ، لیو و تران در سال (۲۰۱۷) بر روی زنان آمریکایی آسیایی تبار نشان داد که وقتی تعارض خانوادگی بیشتر باشد احتمال بیشتری وجود دارد که زنانگی در قالب نقش های مطیع توصیف شود. آنان در کار به خود به پژوهش هایی بر روی زنان کره ای و چینی اشاره کردند که قابل توجه به نظر می رسد. دو مورد از کلیشه های جنسیتی و نژادی زنان کره ای، «جاودانه ساختن اسطوره اقلیت الگو» و «دختر کوچک دلربای آسیایی بودن در برابر زن جرأت مند بودن» است (گرین و کیم، ۲۰۰۵). دختران

مهاجر چینی در مطالعه کین (۲۰۰۹) توضیح دادند که چگونه «دختر خوب چینی» بودن در خانه شامل عملکرد خوب در مدرسه، ماندن در خانه و نرفتن به قرار عاشقانه بود.

چارلبویس (۲۰۱۰) نیز در کار خود بر روی زنان ژاپنی بیان کرد اهل خانه و خانواده بودن یک عنصر اساسی زنانگی طبقه متوسط در ژاپن پس از جنگ جهانی دوم است. نکته قابل توجه این است که نقش زن خانه‌دار حرفه‌ای به صورت شکلی از محبوس ماندگی خانگی دیده نمی‌شود، بلکه هنوز هم در میان بسیاری از زنان محبوب است.

جالب توجه است که پژوهش‌های فوق عمدتاً متمرکز بر زنان اهل شرق آسیا و زنان روسی است که در واقع آسیای شمالی را در بر می‌گیرد. با این حال همچنان تفاوت‌های چشمگیری در تعریف زنانگی در بین این افراد وجود دارد و این موضوع مهر تأییدی بر اهمیت شناخت فرهنگ و تاریخچه‌ی یک کشور در بررسی مفهوم زنانگی است.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر می‌توان گفت زنانگی شامل یک یا دو عامل مشخص نیست و مجموعه‌ای از عوامل مفهوم زنانگی را شکل می‌دهند و شناسایی و مطالعه این عوامل می‌تواند به تدوین برنامه‌های سلامت روانی زنان و پژوهش‌های حوزه مطالعات زنان کمک شایانی

نماید. این پژوهش دارای محدودیت‌هایی بود که از مهمترین آنها می‌توان به عدم دسترسی به متن کامل تعدادی از پژوهش‌ها، و زبان غیر از انگلیسی اشاره کرد که ناگزیر از تحلیل خارج شدند. پیشنهاد می‌شود محققان مفهوم زنانگی در زنان ایرانی که متعلق به گروه‌های مختلف کرد، ترک، لر و فارس زبان هستند بررسی و مقایسه کنند و ازین طریق گام مهمی در جهت مطالعه و کمک هر چه بیشتر به زنان این مرز و بوم بردارند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته روانشناسی بالینی در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهیدبهشتی تهران است.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنمای اول، نویسنده سوم استاد راهنمای دوم و نویسندگان چهارم و پنجم اساتید مشاور رساله می‌باشند.

تضاد منافع: نویسندگان هیچ تضاد منافی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاور این تحقیق تقدیر و قدردانی می‌نمایم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

References

- Alemdaroglu, A.(2015). Escaping femininity, claiming respectability: Culture, class and young women in Turkey. *Women's Studies International Forum*, 53, 53–62. [Link]
- Bush, J.(2000). "It's just part of being a woman": cervical screening, the body and femininity. *Social Science & Medicine*, 50, 429-444. [Link]
- Chang, T. K., Wong, Y. J., Liu, T., Tran, K.(2017). Asian american female college students' subjective femininity conceptualizations: Using a mixed-methods approach. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 45, 260-275. [Link]
- Charlebois, J.(2010). The discursive construction of femininities in the accounts of Japanese women. *Discourse Studies*, 12(6), 699-714. [Link]
- Choi, P., Henshaw, C., Baker, S., & Tree, J.(2005). Supermum, superwife, supereverything: performing femininity in the transition to motherhood. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 23(2),167-180. [Link]
- Cole, E. R. & Zucker, A. N.(2007). Black and white women's perspectives on femininity. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 13(1), 1-9. [Link]
- Davidenko, M.(2017). Searching for lost femininity: Russian middle-aged women's participation in the post-Soviet consumer culture. *Journal of Consumer Culture*. [Link]
- Fiaveha, D. Y., Lzugbarab, Ch. O., Okyerefoa, M. P. K., Reysoc, F., & Fayorseya, C. K.(2014). Constructions of masculinity and femininity and sexual risk negotiation practices among women in urban Ghana. *Culture, Health & Sexuality: An International Journal for Research, Intervention and Care*, 17, 650-662. [Link]
- Fritsch, E., ellman, P., basseches, H., Elmendorf, S., goodman, N., helm, F., Rockwell, SH.(2001) The riddle of femininity: the interplay of primary femininity and the castration complex in analytic listening. *Int. J. Psychoanal*, 82, 1171-1183. [Link]
- Guillen Fabi, S., & Willett, M.(2019). Youth versus femininity: What are we truly trying to achieve?. *Journal of Cosmetic Dermatology*, 00, 1–3.[Link]
- Hamzavi-Abedi F, Bagherian F, Mazaheri M.(2015). Culture, immigration and femininity perception: Comparing young Iranian, Canadian, and Iranian-Canadian immigrant women.*Journal of psychological science*,(52) 13, 530-541.(Persian) [Link]
- Han, Ch., Zhang, Y., Lei, X., Li, X., Morrison, E. R., & Wu, Y.(2020). Single dose testosterone administration increases men's facial femininity preference in a Chinese population. *Psychneuroendocrinology* [Link]
- Hardy, T. L. D., Boliek, C. A., Wells, K., Deraden, C., Zalmanowitz, C., & Rieger, J. M. (2016). Pretreatment acoustic predictors of gender, femininity, and naturalness ratings in individuals with male-to-female gender identity. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 25, 125-137.[Link]
- Kachel, S., Steffens, M. C., & Niedlich, C.(2016). Traditional masculinity and femininity:validation of a new scale assessing gender roles. *Frontiers in Psychology*, 7, 956.[Link]
- Karupiah, P.(2016). Marital status and the influence of emphasized femininity on the romantic relationships of tamil single mothers in malasia. *Contemporary Perspectives in Family Research*, 10, 375-393. [Link]
- Kelly, M., Inoue, K., Barratt, A., Bateson, D., Rutherford, A. & Ritchers, J.(2016). Performing (heterosexual) femininity: female agency and role in sexual life and contraceptive use – a qualitative study in Australia. *Culture, Health & Sexuality*, 19(2):240-255 [Link]
- Khodabande loo Y, Pour Hosein R, Gholamali Lavasani M, MotamedYeganeh N.(2016). Investigating the effectiveness of self-review cognitive method on body images of the female students of university of Tehran. *Journal of psychological science*,(55) 14, 301-320. (Persian) [Link]
- Komatsu, H., Yagasaki, K., Shoda, R., Chung, Y., Iwata, T., Sugiyama, J., Fujii, T.(2014). Repair of the threatened feminine identity, experience of women with cervical cancer undergoing fertility preservation surgery. *Cancer Nursing*, 37(1), 75-82. [Link]
- Lafrance, M. N.(2011). Reproducing, resisting and transcending discourses of femininity: a discourse analysis of women's accounts of leisure. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 3(1), 80-98.[Link]
- Leavy, P., Gnog, A., & Sardi ross, L.(2009). Femininity, masculinity, and body image issues among college-age women: an in-depth and written interview study of the mind-body dichotomy. *The Qualitative Report*, 14(2), 261-292. [Link]
- Mahalik, J., Morray, E., Coonerty-Femiano, A., Ludlow, L., Slattery, S., and Smiler, A.(2005). Development

- of conformity to feminine norms. *Sex roles*, 52(7/8), 417-435. [Link]
- Marshall, K., Chamberlain, K., & Hodgetts, D.(2018). Female bodybuilders on Instagram: Negotiating an empowered femininity. *Feminism & Psychology*, 0(0), 1–24. [Link]
- McGinty, A. M.(2007). Formation of alternative femininities through Islam: Feminist approaches among muslim converts in Sweden. *Women's Studies International Forum*, 30, 474–485. [Link]
- Mitra, N.(2013). Intimate violence, family, and femininity: Women's narratives on their construction of violence and self. *Violence Against Women*. [Link]
- Moreno-Bella, E., Willis, G. B. & Moya, M.(2019). Economic inequality and masculinity–femininity: the prevailing perceived traits in higher unequal contexts are masculine. *Frontiers in Psychology*, 10, 1590. [Link]
- Nicholls, E.(2019). ‘I feel like I have to become part of that identity’: Negotiating femininities and friendships through alcohol consumption in Newcastle, UK. *International Journal of Drug Policy*. [Link]
- Noblit GW, Hare RD. Meta-ethnography: Synthesizing qualitative studies. Newbury Park, CA: Sage; 1988. [Link]
- Pereira, K. J., Varella, M. A. C., Kleisner, K., Pavlovic, O., Valentova, J. V.(2019). Positive association between facial and vocal femininity/masculinity in women but not in men. *Behavioural Processes*, 164, 25-29. [Link]
- Quach, T.(2008). Femininity and sexual agency among young unmarried women in Hanoi. *Culture, Health & Sexuality*, 10, S151-S161. [Link]
- Reischer, E., Koo, K. S.(2004). The Body Beautiful: Symbolism and agency in the social world. *Annual Review of Anthropology*, 33, 297-317. [Link]
- Remennick, L.(2007). “Being a woman is different here”: Changing perceptions of femininity and gender relations among former Soviet women living in Greater Boston. *Women's Studies International Forum*, 30, 326–341. [Link]
- Rutagumirwa, S. K., Bailey, A.(2017). “I have to listen to this old body”: Femininity and the aging body. *Gerontologist*, 0(0), 1–10. [Link]
- Salazar, M., Goicolea, I. & Öhman, A.(2016). Respectable, disreputable, or rightful? young nicaraguan women’s discourses on femininity, intimate partner violence, and sexual abuse: a grounded theory situational analysis. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 25(3), 315-332. [Link]
- Shea, M., Wong, Y., Wang, S., Sherry Wang, S., Jimenez, V., Hickman, S., & LaFollette, J.(2014). Toward a constructionist perspective of examining femininity experience: the development and psychometric properties of the subjective femininity stress scale. *Psychology of Women Quarterly*. 38(2), 275-291. [Link]
- Sheikh M, Moslemi Nejad M.(2016). Comparison of body image anxiety of athletic and nonathletic elder women: The mediator role of body index with relation to self-respect and body image anxiety. *Journal of psychological science*,(57)15, 98-112. (Persian) [link]
- Stromback, M., Formark, B., Wiklund, M. & Malmgren-Olsson, E.(2014). The corporeality of living stressful femininity: a gender-theoretical analysis of young swedish women’s stress experiences. *Young*. 22(3), 271–289. [Link]
- Zajdow, G. (2007). “The Gender Order.” In *Public Sociology: An Introduction to Australian Society*. Sydney: Allen & Unwin. [Link]
- Zinn, M.B., Hondagneu-Sotelo, P., and Messner, M.A.(2011). *Gender through the prism of difference*. New York: Oxford University Press. [Link]